

Смірнова Олега Ювеналійовича,
що мешкає за адресою: [REDACTED]

СКАРГА / ПОВІДОМЛЕННЯ
про наявність фактів академічного плагіату
в докторській дисертації В. О. Онищенко

Керуючись п. 5 «Порядку розгляду скарг/повідомлень щодо фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації», затвердженим на засіданні Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти 21.06.2022 р. (протокол № 10 (15) зі змінами, внесеними 19 липня 2022 р. (протокол № 11 (16)), 27 вересня 2022 р. (протокол № 16 (21)), 3 жовтня 2022 р. (протокол № 17 (22)), 24 січня 2023 р. (протокол № 1 (30)) **повідомляю** про факти академічного плагіату в докторській дисертації В. О. Онищенко.

У теперішній час В. О. Онищенко є ректором Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (<https://nupp.edu.ua/page/administratsiya.html>).

19 лютого 2002 року **Онищенко Володимир Олександрович** захистив докторську дисертацію на тему «**Основи формування інвестиційної політики регіону**» (спеціальність 08.10.01 – Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка) у спеціалізованій вченій раді Д 11.170.01 в Інституті економіко-правових досліджень НАН України (м. Донецьк).

Текст дисертації В. О. Онищенко у вигляді окремих 558 фотографій сторінок розміщений на офіційному сайті Національного репозитарію академічних текстів за адресою <https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0502U000094/>. На основі цих фотографій був створений файл pdf, що містить повноцінний текст дисертації.

Автореферат на сайті НРАТ відсутній, але він є тут: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=ARD&P21DBN=ARD&Z21ID=&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=DOC/2002/02ovoipr.zip.

За даними автореферату (с. 21–23), В. О. Онищенко має 34 публікації з теми докторської дисертації, які були опубліковані протягом 4 років – з 1998 по 2001 рр.

У мережі Інтернет на сайті «Помилки та фальсифікації в наукових дослідженнях» у двох публікаціях під заголовком «Свій до свого: міністра-плагіатора почесним професором призначив полтавський ректор-плагіатор» (початок: http://false-science.ucoz.ua/news/rektor_plagiator_zrobiv_ministra_plagiatora_pochesnim_profesorom/2021-02-19-114, закінчення публікації: http://false-science.ucoz.ua/news/rektor_plagiator_zrobiv_ministra_plagiatora_pochesnim_profesorom_zakinchennja/2021-02-19-117) були оприлюднені факти академічного плагіату в дисертації В. О. Онищенко.

У «Рекомендаціях щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо)» (Лист МОНУ №1/11-8681 від 15.08.2018) зазначається наступне:

- п. 1.2. Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства (ч. 4 ст. 42 Закону України «Про

Національне агентство із забезпечення

якості вищої освіти

№ 20-АД від 28.06.2023

освіту»);

- п. 2. Академічним плагіатом є:
  - 2.1 Відтворення в тексті наукової роботи без змін, з незначними змінами, або в перекладі тексту іншого автора (інших авторів), обсягом від речення і більше, без посилання на автора (авторів) відтвореного тексту.
  - 2.2. Відтворення в тексті наукової роботи, повністю або частково, тексту іншого автора (інших авторів) через його перефразування чи довільний переказ без посилання на автора (авторів) відтвореного тексту.

У докторській дисертації В. О. Онищенко виявлені порушення академічної доброчесності, які підпадають під визначення академічного плагіату (пп. 1.2, 2.1 і 2.2 зазначених «Рекомендацій»).

Виявлено, що дисертація В. О. Онищенко містить текстові збіги (плагіат) з такими джерелами:

- 1) **Мертенс А. В. Инвестиции. Курс лекций по современной финансовой теории.** Киев: Киевское инвестиционное агентство, 1997.
(http://mertens.com.ua/books/files/inv_chapters.html; Глава 1. Инвестиции и рынок капиталов в современной экономике:
http://mertens.com.ua/books/files/investments_ch01.pdf)
- 2) **Жуков Е.Ф. и др. Деньги. Кредит. Банки.** / Под ред. Е. Ф. Жукова. – М.: 1999. (Примітка. В Інтернеті є 2-ге видання – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2004, яке було підписане до друку 11.09.2002 – <https://www.twirpx.com/file/179355/>. У Порівняльній таблиці збіги вказані з цим 2-м виданням.)
- 3) **Дедиков А. И. Инвестиции и структура экономики Украины.** – ПГАСиА (Приднепровская государственная академия строительства и архитектуры). Днепропетровск: ВТД и КМТ, 1997. (<https://www.bestreferat.ru/referat-38883.html>)
- 4) **Російський реферат** на тему «**Банки**» (автор невідомий; реферат опублікований на сайті <https://studizba.com/files/show/doc/127452-1-bank.html>, його можна завантажити у форматі Word; у властивостях файла вказано, що він створений 23.09.1997 та змінений 17.11.1997; автор файла – “gari”).
- 5) **Макконнелл К. Р., Брю С. Л. Экономикс: Принципы, проблемы и политика.** – М.: Республика, 1992, в 2-х тт. (<https://studfile.net/mgtu/145/folder:7670/#1745515>).
- 6) **Дробозина Л.А. и др. Финансы. Денежное обращение. Кредит.** М.: Финансы, 1999. (<https://www.twirpx.com/file/1536464/>)
- 7) **Долан Э. Дж. и др. Деньги, банковское дело и денежно-кредитная политика** (Пер. с англ.). – М.: АНК, 1996. (<https://www.twirpx.com/file/62819/>)
- 8) **Петраков Н. Я. Избранное. Том 1.** – М.: Нестор-История, 2012. У цей 1-й том включені роботи Петракова, які були написані в 1966—1989 рр. Фрагмент цієї книги опублікований на сайті «ВикиЧтение»: <https://document.wikireading.ru/85288>.

Книга: А. В. Мертенс «Инвестиции. Курс лекций по современной финансовой теории» є в списку літератури до дисертації під №11, але покликання на неї є тільки на сс. 50 і 128.

Книги: Жуков Е.Ф. и др. «Деньги. Кредит. Банки», Дедиков А. И. «Инвестиции и структура экономики Украины» та праці Н. Петракова відсутні в списку літератури до дисертації.

Покликання на студентський реферат «Банки» відсутнє (текст цього реферату можна знайти на багатьох сайтах).

Книга: Макконнелл К. Р., Брю С. Л. «Экономикс: Принципы, проблемы и политика» у двох томах (1992) є в списку літератури до дисертації під №26 і 42, але покликання на неї є тільки на сс. 104, 128, 141 і 208.

Книга: Дробозина Л.А. и др. «Финансы. Денежное обращение. Кредит» (М.: Финансы, 1999) відсутня в списку літератури, замість неї під №77 є попереднє видання: Дробозина

Л. А. и др. «Финансово-денежное обращение. Кредит» (М.: Финансы, 1997).

Книга: Долан Э. Дж. и др. «Деньги, банковское дело и денежно-кредитная политика» присутня в списке літератури під №62 (це попереднє видання 1991 г.).

У Порівняльну таблицю (Додаток 1) включено фрагменти дисертації В. Онищенко, які мають збіги з працями інших авторів, але не мають покликань.

Установлено, що В. Онищенко, **перепишуючи чужий текст, здійснював заміни** банка Росії на банк України, а також російського рубля на українську гривню (*виділено світло-оранжевим*):

<p>Онищенко Володимир Олександрович «Основи формування інвестиційної політики регіону» Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора наук. Донецьк, 2001 (захищена 19.02.2002) (https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0502U000094/)</p>	<p>Дробозина Л.А. и др. Финансы. Денежное обращение. Кредит. М.: Финансы, 1999. (https://www.twirpx.com/file/1536464/)</p>
<p>С. 156.</p>	<p>С. 253.</p>
<p>Девизные операции используются с целью покупки и продажи эмиссионным банком иностранной валюты для поддержки в определённых пределах курса национальной денежной единицы. Эти операции применяются Национальным банком Украины в форме использования практики "валютного коридора", когда размеры колебаний курса украинской гривны к доллару США ограничиваются определёнными пределами.</p>	<p>Девизные операции — это покупка и продажа эмиссионным банком иностранной валюты для поддержания в определённых пределах курса национальной денежной единицы. Эти операции имеют широкое распространение в деятельности Центрального Банка России. Так, в третьем квартале 1995 г. в России был введен так называемый "валютный коридор", когда размеры колебаний курса российского рубля к доллару США были ограничены определёнными пределами.</p>
<p>Онищенко Володимир Олександрович «Основи формування інвестиційної політики регіону» Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора наук. Донецьк, 2001 (захищена 19.02.2002) (https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0502U000094/)</p>	<p>Петраков Н. Я. Избранное. Том 1. — М.: Нестор-История, 2012. <i>У цей 1-й том включені роботи Петракова, які були написані в 1966—1989 рр.</i> (Фрагмент параграфа 3.2: https://document.wikireading.ru/85288)</p> <p>Сторінки вказані по файлу pdf.</p>
<p>С. 310.</p>	<p>С. 1.</p>
<p>Помимо политики амортизации составляющим звеном системного подхода к определению целостного инвестиционного процесса является учёт эффективности капитальных вложений. В связи с этим правомерно учесть такой показатель, как нормативный коэффициент эффективности инвестиций. Данный показатель является формой общей нормы прибыли, как отношение массы прибавочного продукта к сумме производственных фондов. Если учесть, что общая норма прибыли показывает размер прибавочного продукта, который приходится в среднем на 1 гривну функционирующих фондов, то его функция в определении общественной потребности в фондах и степени её удо-</p>	<p>Народнохозяйственную отдачу всей совокупности производственных фондов общества характеризует общая норма прибыли или отношение массы прибавочного продукта к сумме производственных фондов. Этот своеобразный норматив практически показывает размер прибавочного продукта, приходящийся в среднем на рубль функционирующих фондов. Однако этот показатель еще ничего не говорит об общественной потребности в фондах и степени её удовлетворения. Величина средней</p>

Наприкінці 2-го розділу на с. 195 В. Онищенко пише наступне:

Выводы по разделу 2

В результате проведенного исследования во втором разделе диссертации правомерно сделать следующие выводы:

1. Формирование инвестиционного рынка на региональном уровне в Украине носит

закономерный характер.

2. Эффективность влияния кредитно-банковской системы на развитие инвестиционного климата в регионах Украины на современном этапе трансформационных процессов определяется уровнем развития двухзвенной банковской системы, механизмом её функционирования и факторами, оказывающими влияние на инвестиционную составляющую в структуре валового внутреннего продукта страны и её регионов.

3. В структуре кредитной системы, сложившейся на данное время в Украине, ведущая роль в создании инвестиционного климата в регионах принадлежит инвестиционным банкам.

4. Основой становления и развития в Украине и её регионах инвестиционных банков является отлаженный механизм функционирования денежного рынка, который обеспечивает обращение ценных бумаг местного значения.

Тобто В. Онищенко переписав у цьому розділі чужий текст про США, назвав це дійство «проведеним дослідженням», а зробив 4 висновки про Україну!

Основний матеріал дисертації В. Онищенка (без Вступу, Списку використаних джерел та Додатків) викладений на сс. 16–429 (усього – 414 сторінок).

Академічний плагіат виявлений на сс. 36–38, 54, 59–60, 68–75, 103, 105–108, 143–144, 147–148, 152–156, 172–194, 198–200, 301–302, 306–314, 378–379 (усього – 67 сторінок), що складає 16%.

Найвні збіги текстів без зазначення покликань **порушують вимоги**, встановлені статтею 42 Закону України «Про освіту» щодо академічної доброчесності, а також вимоги Порядку присудження наукових ступенів, згідно з яким «дисертація на здобуття наукового ступеня є кваліфікаційною науковою працею, виконаною особисто здобувачем».

На підставі викладеного звертаюся до НАЗЯВО з проханням:

1. Розглянути питання щодо академічного плагіату в дисертації Володимира Олександровича Онищенка на здобуття ступеня доктора наук, провівши аналіз наведених фактів текстових збігів, та прийняти рішення щодо виявлення/невиявлення у дисертації В. О. Онищенка порушень академічної доброчесності.
2. У випадку підтвердження фактів порушень В. О. Онищенко академічної доброчесності вирішити питання щодо звернення НАЗЯВО до Міністерства освіти і науки України про необхідність позбавлення цієї особи наукового ступеня доктора наук.

Додатки:

1. Порівняльна таблиця із наведенням фрагментів дисертації Онищенка В. О. та відповідних фрагментів опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства в форматах pdf та docx.
2. Електронна копія дисертації Онищенка В. О., поданої на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук, у форматі pdf.
3. Електронні копії джерел неправомірного використання в форматі pdf:
  - 1) посібник: Мертенс А. В. «Инвестиции. Курс лекций по современной финансовой теории», глава 1;
  - 2) книга: Жуков Е.Ф. и др. «Деньги. Кредит. Банки»;
  - 3) книга: Дедиков А. И. Инвестиции и структура экономики Украины»;
  - 4) реферат на тему «Банки»;
  - 5) книга: Макконнелл К. Р., Брю С. Л. «Экономикс: Принципы, проблемы и политика», т. 1;
  - 6) книга: Дробозина Л.А. и др. «Финансы. Денежное обращение. Кредит»;
  - 7) книга: Долан Э. Дж. и др. «Деньги, банковское дело и денежно-кредитная политика»;
  - 8) фрагмент книги: Петраков Н. Я. «Избранное. Том 1».